

Tal dia com avui fa...

1 any

Crisi i religió

Les comunitats religioses fan xarxa contra la crisi. El Consell per a la Diversitat Religiosa diu que no es fa distinció de credo en els destinataris d'ajudes.

10 anys

Frau al metro

Cada dia 25.000 persones entren sense pagar al metro i als Ferrocarrils. TMB i FGC despleguen una ofensiva contra els passatgers sense bitllet.

20 anys

El segrest d'Aldaya

L'Ertzaintza no creu que José María Aldaya estigués sempre tancat al 'zulo'. L'empresari, el portaveu i el negociador declaren a l'Audiència Nacional.

Full de ruta

Toni Brosa

Teatre del bo

Tribuna

Jordi Solà. Escriptor

'Serena barca'

Són mals temps per a la llibertat en general i per a la llibertat d'expressió en particular. Temps d'una, *grande y libre*, lleis mordassa, titellaires empresonats i poetesses amenaçades pel Codi Penal. Ara els ha tocat el torn als figurants, en aquest cas, figurant en funcions, que és el que era l'Empar Moliner cremant un llibre d'*attrezzo* a l'escenari de TV3 per enviar un missatge crític, social i un punt provocador a un pati de butaques digital. L'escriptora ha utilitzat el teatre de tota la vida per posar el dit a la nafra, vergonyosa, de la intempèrie energètica dels centenars de famílies que en algun moment no han pogut encendre el llum o escalfar la casa perquè no han pogut pagar els rebuts de la llum i el gas, davant el somriure glaçat de les grans empreses energètiques, la complexitat escandalosa de la classe política dominant a Espanya i el trist paper que la història ha deixat als jutges del Tribunal Constitucional, aplicats a permetre el sacrifici d'uns milers de persones ne-

Uns cremen simbòlicament constitucions i altres les ofeguen en un mar d'interessos

cessitades per defensar un tros de paper. De motius per cremar simbòlicament la Constitució, en sobren; només cal veure la vintena llarga d'articles que els poders públics incompleixen cada dia sense que passi res en qüestions tan bàsiques com l'habitatge, l'educació, el treball, la protecció de la salut, l'accés a la cultura, la redistribució equitativa de la renda, el dret a la intimitat i a no ser torturat, la llibertat religiosa i la protecció de les llengües, entre altres. És evident que uns cremen simbòlicament constitucions i altres les ofeguen físicament en un mar d'interessos inconfessables. Uns defensen la gent més feble i altres defensen els beneficis de les companyies que tan generosament acullen al seu si una vintena llarga de polítics en retirada. La Constitució només és l'excusa. Per això, quan veus la gent de Vox, de Societat Civil, del col·lectiu Pi i Margall, del PP i de la premsa afecta al règim abraçant la Constitució com si fos el Llibre Roig de Mao o proclamant l'heretgia de la Moliner i de TV3 com si fossin Tomás de Torquemada, saps que has de rescatar tan aviat com puguis el vídeo de la pecaminosa incineració i fer-lo viral, perquè és teatre del bo.

Ressona encara en mi la veu de Maria Josep Escrivà recitant els últims versos del seu darrer llibre de poemes, *Serena barca*: "Tèbia és la pau dels cossos en silenci. / Tebi el silenci compartit dels feliços." Un colofó d'aire hedonista a un itinerari que oscil·la entre el dolor i el gaudi, ítems poeètics de l'autora saforenca. En aquest sentit, no puc evitar pensar en el fet consubstancial que emmarca tot aquest procés: la natura és el domini –recordem *Flors a casa*– on el desig evoca una dialèctica constant. Torna l'autora del Grau de Gandia, i ho fa amb un llenguatge subtil en l'expressió.

ANEM A PAMS. PERQUÈ Maria Josep Escrivà sempre ha tingut com a norma un elevat grau de contenció poètica. A *Serena barca*, emperò, el llenguatge es destil·la fins al punt d'esdevenir immaterial: cada mot sembla trobar el seu lloc a la recerca d'una gestió precisa de la sintaxi creativa. L'esforç és ingent, sovint asimètric, en la seva voluntat de confirmar el postulat d'un minimalista com Mies van der Rohe: "Menys és més" tal com havia defensat l'arquitecte més homèric.

AGAFEM, PER EXEMPLE, un poema com *Mirall*, que tot just comença: "Què mires que no em diga / la fonda pietat / en què t'empares?" Hi ha un clar afany d'anar a la recerca d'allò essencial a partir de l'economia de mitjans: la síntesi, com a eix vertebrador, es conjuga pertot *Serena barca*. Recordem Heidegger, en relació a Hölderlin: "La poesia, si essencial, es limita a donar testimoni de la perfecció que domina cada vegada el tot de tot allò que és." El ser de la imatge reflectida és l'absència que Escrivà ens revela en la pregunta. I si bé el mirall és l'espai intangible on recrear-se especulant, la poeta delimita

l'emoció a només tres versos. El confí, en matèria d'art, es projecta a l'infinit.

SENSE CAURE EN ELS POSTULATS de l'experiència, l'autora saforenca s'endinsa en la seva casuística a fi d'universalitzar la seva *poièsis*. El seu és un rigor formal heterodox que sorprendrà. I tanmateix, rica en matisos cromàtics, el jo poètic es mimetitzava amb el territori: Escrivà es capbussa amb la mirada, és la poeta que mira el seu –nostre– país des de múltiples llindars: portes, finestres, balcons i, sobretot, la metàfora del camí, fins a atènyer a la certitud col·lectiva que "som / allò que fou, allò que torna a ser". La roda de la vida no deixa de girar.

'SERENA BARCA' ÉS UN PAS MÉS en l'evolució d'una poeta essencial. Per exemple, quan no dubta a explorar l'Eros del llenguatge, al capdavant l'Eros del món. Funda la poesia llur arrel en la veritat i oscil·la, com ho fa Maria Josep Escrivà, en concloure un viatge per la mort i l'amor en un medi inestable. El llenguatge poètic no obliga però exigeix: cal, imperativament, explorar nous camins.

“És un pas més en l'evolució d'una poeta essencial, Maria Josep Escrivà”

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

Anar-se'n de la llengua

■ Els catalans –entesos com a col·lectiu humà que adquirí consciència de la seva llengua comuna i de ses costums compartits i s'organitzà, fa més de mil anys, com a nació fent un país en la terra on habitava– són un poble nítidament identificat. La terra on arrelà fou assaonada pels antics colonitzadors romans que envairen la dispersa Hispania fins arribar a l'Atlàntic i abans de desaparèixer deixaren llengua, costums i dret. Després, el terrabastall de les invasions conegudes com a *bàrbares* i dels gots i visigots i dels sarraïns que la senyorejaren, amb més o menys intensitat, durant segles, posaren diferències.

De tot l'enrenou en sortiren nacionalitats ben diferenciades amb llengua, cultura i formes de govern propis, atributs que és de natura

defensar. En el procés iniciat hi cap, per pura lògica, que es presenti un escrit on es preveu i es justifica quin ha de ser l'idioma oficial que, per natural, ha de tenir Catalunya, que no pot ser cap altre que el català. Altra cosa és que es doni rang d'oficialitat a l'idioma castellà que, per goig o per imposició, també es parla al país.

El document és tan correcte que sobta i dol veure com tants catalans en recelen i el critiquen i fins i tot el bandegen, fins hi ha qui ha deixat anar, valga'm Déu!, la paraula *racisme*, altres diuen simplificats com per exemple que es vol ignorar la llengua del carrer (!!) o que els novel·listes catalans en llengua castellana en són més i més bons que els catalans (!!) o que el manifest és inoportú, quan ara precisament deu ser quan se n'ha de parlar. Escolteu tots: no és de raó que un país tingui per llen-

gua la seva pròpia llengua? Per exemple, com Espanya.

MIQUEL OLAYA
Barcelona

Angoixa de viure

■ Visc en una residència per a ancians (ara se'n diuen persones de la tercera edat, no sé per quins set sous!) i constato que moltes d'aquestes persones grans o ancianes viuen amb angoixa. I no és que visquin amb angoixa per por a la mort, fet natural que a molts homes i dones fa respecte, sinó perquè tenen l'angoixa de viure molts anys. Preferirien morir. I l'angoixa la tenen sobretot en el període de vida comprès entre els setanta i vuitanta anys: tenen la inquietud que, si viuen gaires anys més, se'ls acabaran els estalvis i no podran pagar la residència o que seran una càrrega per als seus fills o familiars, quan aquests ja tenen els seus problemes econòmics.

Potser algú pot argüir que existeix la llei de dependència (un encert en el seu dia), però cal fer constar que aquesta llei només contempla els casos de vells que es veuen disminuïts o dependents físicament i, per tant, a més de l'angoixa de viure molts anys sense tenir prou recursos, més d'un dels nostres ancians té també (encara que sembli paradoxal) l'angoixa de continuar sent vàlid i autònom, ja que si succeeix així no tindrà cap ajuda econòmica de la Generalitat.

Per tot això que he explicat, cal que tots plegats trobem alternatives perquè els nostres vells, si la ciència mèdica els va allargant cada cop més els anys la vida física, puguin viure-la sense cap angoixa sinó amb tota l'alegria del món.

Que puguin gaudir d'una plena qualitat de vida.

MARIA ÀNGELS MANÉN
Barcelona